

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริโภครของครูที่มีหนี้สินในจังหวัดพะเยา ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดพะเยา และพนักงานเทศบาลที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ที่มีหนี้สินในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยา จำกัด ในช่วงเดือนสิงหาคม 2550 จำนวน 366 ตัวอย่าง โดยผลการศึกษาสามารถนำเสนอได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

4.1.1 สถานภาพส่วนบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร และจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ ได้ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.1 ดังต่อไปนี้

1) ตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาอันดับ 2 (คศ.2) จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 76.52 รองลงมามีตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาอันดับ 3 (คศ.3) จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.56 ส่วนตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาอันดับ คศ.1 มีน้อยที่สุด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.92

2) เพศ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 69.95 และเป็นเพศชายจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 30.05

3) อายุ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 41 - 50 ปีจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 40.98 รองลงมามีอายุมากกว่า 50 ปีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 37.15

4) ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 79.50 รองลงมามีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.13 ส่วนการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีน้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.37

5) สถานภาพการสมรส กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 78.14 รองลงมาไม่มีสถานภาพโสด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.57

6) จำนวนบุตร กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีบุตร 3 - 4 คน จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 60.11 รองลงมาไม่มีบุตร จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.94

7) จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่ไม่มีผู้ที่อยู่ในอุปการะ จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 รองลงมาที่มีผู้ที่อยู่ในอุปการะ 1 - 2 คน จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 35.24

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ครู คศ.1	40	12.56
ครู คศ.2	280	76.52
ครู คศ.3	46	12.56
รวม	366	100.00
เพศ		
ชาย	110	30.05
หญิง	256	69.95
รวม	366	100.00
อายุ (ปี)		
ไม่เกิน 30	10	2.73
31 – 40	70	19.12
41 – 50	150	40.98
มากกว่า 50	136	37.15
รวม	366	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญาหรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	5	1.37
ปริญญาตรี	291	79.50
สูงกว่าปริญญาตรี	70	19.13
รวม	366	100.00
สถานภาพ		
โสด	46	12.57
สมรส	286	78.14
หย่า	20	5.46
หม้าย	14	3.83
รวม	366	100.00
จำนวนบุตร		
ไม่มีบุตร	62	16.94
1 – 2 คน	58	15.85
3 – 4 คน	220	60.11
4 คนขึ้นไป	26	7.10
รวม	366	100.00
จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ		
ไม่มี	187	51.10
1 – 2 คน	129	35.24
3 – 4 คน	46	12.56
5 คนขึ้นไป	4	1.10
รวม	366	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4.1.2 ข้อมูลทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาข้อมูลทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย รายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน และหนี้สิน ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1) **รายได้ของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน** จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีรายได้รวม 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 61.75 รองลงมา มีรายได้รวม 20,001 ถึง 30,000 บาทต่อเดือน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 โดยมีรายได้รวมต่ำสุดเท่ากับ 8,130 บาทต่อเดือน รายได้รวมสูงสุดเท่ากับ 97,380 บาทต่อเดือน และรายได้รวมเฉลี่ยเท่ากับ 35,422.30 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของรายได้รวมของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

รายได้รวม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	2	0.55
10,000 – 20,000 บาท	41	11.20
20,001 – 30,000 บาท	97	26.50
30,001 บาทขึ้นไป	226	61.75
รวม	366	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

จากรายได้ดังกล่าวข้างต้นซึ่งเป็นรายได้โดยรวม สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ รายได้ประจำ รายได้เสริม และรายได้อื่นๆ ดังต่อไปนี้

1.1) **รายได้ประจำ** กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีรายได้ประจำ 30,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 39.07 รองลงมา มีรายได้ประจำ 20,001 ถึง 30,000 บาทต่อเดือน จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 38.25 โดยมีรายได้ต่ำสุดเท่ากับ 8,130 บาทต่อเดือน รายได้สูงสุดเท่ากับ 50,550 บาทต่อเดือน และรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 27,668.14 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของรายได้ประจำของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

รายได้ประจำ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	6	1.64
10,000 – 20,000 บาท	77	21.04
20,001 – 30,000 บาท	140	38.25
30,001 บาทขึ้นไป	143	39.07
รวม	366	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

1.2) รายได้เสริม กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่มีรายได้เสริมมีอยู่จำนวน 95 คน ส่วนใหญ่มีรายได้เสริม 3,000 ถึง 6,000 บาทต่อเดือน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 56.84 รองลงมามีรายได้เสริม 9,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 25.26 โดยมีรายได้เสริมต่ำสุดเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน รายได้เสริมสูงสุดเท่ากับ 40,000 บาทต่อเดือน และรายได้เสริมเฉลี่ยเท่ากับ 6,393.68 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของรายได้เสริมของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

รายได้เสริม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	12	12.63
3,000 – 6,000 บาท	54	56.84
6,001 – 9,000 บาท	5	5.26
9,001 บาทขึ้นไป	24	25.26
รวม	95	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

1.3) รายได้อื่นๆของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่มีรายได้อื่นๆของครอบครัวมีอยู่จำนวน 161 คน ส่วนใหญ่มีรายได้อื่นๆต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 40.99 รองลงมามีรายได้อื่นๆ 10,000 ถึง 20,000 บาทต่อเดือน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 36.03 โดยมีรายได้อื่นๆต่ำสุดเท่ากับ 1,500 บาทต่อเดือน รายได้อื่นๆสูงสุดเท่ากับ 42,360 บาทต่อเดือน และรายได้อื่นๆเฉลี่ยเท่ากับ 13,854.78 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของรายได้อื่นๆของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

รายได้อื่นๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	66	40.99
10,000 – 20,000 บาท	58	36.03
20,001 – 30,000 บาท	29	18.01
30,001 บาทขึ้นไป	8	4.97
รวม	161	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

2) ค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายรวมตั้งแต่ 15,000 ถึง 35,000 บาทต่อเดือน จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 46.72 รองลงมามีค่าใช้จ่ายรวมตั้งแต่ 35,001 ถึง 55,000 บาทต่อเดือน จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 39.62 ค่าใช้จ่ายรวมต่ำสุดเท่ากับ 10,950 บาทต่อเดือน สูงสุดเท่ากับ 86,500 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยเท่ากับ 34,820 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของค่าใช้จ่ายรวมของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

ค่าใช้จ่ายรวม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	20	5.46
15,000 – 35,000 บาท	171	46.72
35,001 – 55,000 บาท	145	39.62
55,001 บาทขึ้นไป	30	8.20
รวม	366	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

3) ทรัพย์สินของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีทรัพย์สินรวมมูลค่าอยู่ระหว่าง 1,000,000 ถึง 3,000,000 บาท จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 56.83 รองลงมามีทรัพย์สินรวมมูลค่าต่ำกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.31 โดยมีมูลค่าต่ำสุดเท่ากับ 43,000 บาท มูลค่าสูงสุดเท่ากับ 8,900,000 บาท และมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2,112,814.17 บาท แสดงได้ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของมูลค่าทรัพย์สินรวมของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

มูลค่าทรัพย์สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000,000 บาท	78	21.31
ตั้งแต่ 1,000,000 – 3,000,000 บาท	208	56.83
ตั้งแต่ 3,000,001 – 5,000,000 บาท	55	15.03
มากกว่า 5,000,000 บาท	25	6.83
รวม	366	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

จากทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้นซึ่งเป็นทรัพย์สินโดยรวม สามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ บ้าน อาคารและที่ดิน, ยานพาหนะ, เงินสด เงินฝาก ทนเรือหุ้น, ทองคำ อัญมณี และทรัพย์สินอื่นๆ ดังต่อไปนี้

3.1) บ้าน อาคารและที่ดิน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่มีทรัพย์สินประเภทบ้าน อาคารและที่ดิน มีอยู่จำนวน 316 คน ส่วนใหญ่มีมูลค่าตั้งแต่ 1,000,001 ถึง 3,000,000บาท จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 60.76 รองลงมามีมูลค่าต่ำกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 30.38 โดยมีมูลค่าต่ำสุดเท่ากับ 70,000 บาท มูลค่าสูงสุดเท่ากับ 7,000,000 บาท และมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1,621,677.22 บาท แสดงได้ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของมูลค่าทรัพย์สินประเภทบ้าน อาคารและที่ดินของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

มูลค่าทรัพย์สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000,000 บาท	96	30.38
ตั้งแต่ 1,000,000 – 3,000,000 บาท	192	60.76
ตั้งแต่ 3,000,001 – 5,000,000 บาท	26	8.23
มากกว่า 5,000,000 บาท	2	0.63
รวม	316	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

3.2) ยานพาหนะ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่มีทรัพย์สินประเภทยานพาหนะ มีอยู่จำนวน 307 คน ส่วนใหญ่มีมูลค่าตั้งแต่ 500,000 ถึง 1,000,000 บาท จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 52.77 รองลงมามีมูลค่าต่ำกว่า 500,000 บาท จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 43.32 โดยมีมูลค่าต่ำสุดเท่ากับ 20,000 บาท มูลค่าสูงสุดเท่ากับ 3,800,000 บาท และมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 524,058.63 บาท แสดงได้ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของมูลค่าทรัพย์สินประเภทยานพาหนะของกลุ่มตัวอย่างครุที่มีหนี้สิน

มูลค่าทรัพย์สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500,000 บาท	133	43.32
ตั้งแต่ 500,000 – 1,000,000 บาท	162	52.77
ตั้งแต่ 1,000,001 – 2,000,000 บาท	7	2.28
ตั้งแต่ 2,000,001 – 3,000,000 บาท	3	0.98
มากกว่า 3,000,000 บาท	2	0.65
รวม	307	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

3.3) เงินสด เงินฝาก ทุนเรือนหุ้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีเงินสด เงินฝาก ทุนเรือนหุ้นมูลค่าตั้งแต่ 100,000 ถึง 300,000 บาท จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 45.08 รองลงมามีมูลค่าต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 41.26 โดยมีมูลค่าต่ำสุดเท่ากับ 3,000 บาท มูลค่าสูงสุดเท่ากับ 1,000,000 บาท และมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 182,333.31 บาท แสดงได้ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของมูลค่าทรัพย์สินประเภทเงินสด เงินฝาก ทุนเรือนหุ้น
ของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

มูลค่าทรัพย์สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,000 บาท	151	41.26
ตั้งแต่ 100,000 – 300,000 บาท	165	45.08
ตั้งแต่ 300,001 – 50,000 บาท	42	11.48
ตั้งแต่ 500,001 – 700,000 บาท	4	1.09
มากกว่า 700,000 บาท	4	1.09
รวม	366	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

3.4) ทงค้ำ อัญมณี กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่มีทรัพย์สินประเภททงค้ำ อัญมณี มีอยู่จำนวน 120 คน ส่วนใหญ่มีมูลค่าต่ำกว่า 40,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 44.16 รองลงมามีมูลค่าตั้งแต่ 40,000 ถึง 80,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.67 โดยมีมูลค่าต่ำสุดเท่ากับ 5,000 บาท มูลค่าสูงสุดเท่ากับ 250,000 บาท และมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57,416.67 บาท แสดงได้ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของมูลค่าทรัพย์สินประเภททงค้ำ อัญมณี
ของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

มูลค่าทรัพย์สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 40,000 บาท	53	44.16
ตั้งแต่ 40,000 – 80,000 บาท	38	31.67
ตั้งแต่ 80,001 – 120,000 บาท	20	16.67
มากกว่า 120,000 บาท	9	7.50
รวม	120	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

3.5) ทรัพย์สินอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่ามีผู้ที่มีทรัพย์สินประเภทอื่น ๆ มีอยู่จำนวน 88 คน ส่วนใหญ่มีมูลค่าตั้งแต่ 100,000 ถึง 500,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 65.91 รองลงมามีมูลค่าต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 17.04 โดยมีมูลค่าต่ำสุดเท่ากับ 5,000 บาท มูลค่าสูงสุดเท่ากับ 1,500,000 บาท และมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 299,204.55 บาท แสดงได้ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของมูลค่าทรัพย์สินประเภทอื่นๆของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

มูลค่าทรัพย์สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,000 บาท	15	17.04
ตั้งแต่ 100,000 – 500,000 บาท	58	65.91
ตั้งแต่ 500,001 – 1,000,000 บาท	11	12.50
มากกว่า 1,000,000 บาท	4	4.55
รวม	88	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4) หนี้สินของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินรวมมากกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 45.35 รองลงมามีภาระหนี้สินตั้งแต่ 100,000 ถึง 500,000 บาท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 25 โดยมีภาระหนี้สินต่ำสุดเท่ากับ 5,000 บาท ภาระหนี้สินสูงสุดเท่ากับ 3,800,000 บาท และหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 1,014,373.74 บาท งวดชำระต่ำสุดเท่ากับ 500 บาทต่อเดือน งวดชำระสูงสุดเท่ากับ 42,640 บาทต่อเดือน และงวดชำระเฉลี่ยเท่ากับ 13,824.20 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของหนี้สินรวมและงวดชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

หนี้สินรวม	งวดชำระ					
	ไม่เกิน 13,000 (บาท/เดือน)		เกิน 13,000 (บาท/เดือน)		รวม (บาท/เดือน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,000 บาท	22	6.01	-	-	22	6.01
ตั้งแต่ 100,000 – 500,000 บาท	85	23.23	7	1.91	92	25.14
ตั้งแต่ 500,001 – 1,000,000 บาท	53	14.48	33	9.02	86	23.50
มากกว่า 1,000,000 บาท	22	6.01	144	39.34	166	45.35
รวม	182	49.73	184	50.27	366	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

จากหนี้สินดังกล่าวข้างต้นซึ่งเป็นหนี้สินโดยรวม สามารถจำแนกออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ หนี้เพื่อที่อยู่อาศัย หนี้เพื่อซื้อยานพาหนะ หนี้เพื่อการลงทุน หนี้บัตรเครดิต หนี้เพื่อการบริโภคทั่วไป และหนี้อื่นๆ ดังต่อไปนี้

4.1) หนี้เพื่อที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่เป็นหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยมีอยู่จำนวน 199 คน ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.18 รองลงมามีภาระหนี้สินตั้งแต่ 500,001 ถึง 1,00,000 บาท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 โดยมีภาระหนี้สินต่ำสุดเท่ากับ 4,600 บาท ภาระหนี้สินสูงสุดเท่ากับ 3,800,000 บาท และหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 900,934.49 บาท งดชำระต่ำสุดเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน งดชำระสูงสุดเท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน และงดชำระเฉลี่ยเท่ากับ 9,148.84 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยและงดชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่างครุที่มีหนี้สิน

หนี้เพื่อที่อยู่อาศัย	งดชำระ					
	ไม่เกิน 7,900 (บาท/เดือน)		เกิน 7,900 (บาท/เดือน)		รวม (บาท/เดือน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,000 บาท	7	3.51	-	-	7	3.51
ตั้งแต่ 100,000 – 500,000 บาท	50	25.13	9	4.52	59	29.65
ตั้งแต่ 500,001 – 1,000,000 บาท	38	19.10	25	12.56	63	31.66
มากกว่า 1,000,000 บาท	4	2.01	66	33.17	70	35.18
รวม	99	49.75	100	50.25	199	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4.2) หนี้เพื่อชื้อยานพาหนะ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่เป็นหนี้เพื่อชื้อยานพาหนะมีอยู่จำนวน 115 คน ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินตั้งแต่ 100,000 ถึง 400,000 บาท จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 63.48 รองลงมามีภาระหนี้สินตั้งแต่ 400,001 ถึง 700,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 19.13 โดยมีภาระหนี้สินต่ำสุดเท่ากับ 13,322 บาท ภาระหนี้สินสูงสุดเท่ากับ 834,549 บาท และหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 268,825.54 บาท งวดชำระต่ำสุดเท่ากับ 1,100 บาทต่อเดือน งวดชำระสูงสุดเท่ากับ 13,700 บาทต่อเดือน และงวดชำระเฉลี่ยเท่ากับ 6,891.54 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของหนี้เพื่อชื้อยานพาหนะและงวดชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

หนี้เพื่อชื้อยานพาหนะ	งวดชำระ					
	ไม่เกิน 6,900 (บาท/เดือน)		เกิน 6,900 (บาท/เดือน)		รวม (บาท/เดือน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,000 บาท	17	14.78	-	-	17	14.78
ตั้งแต่ 100,000 – 400,000 บาท	33	28.70	40	34.78	73	63.48
ตั้งแต่ 400,001 – 700,000 บาท	6	5.22	16	13.91	22	19.13
มากกว่า 700,000 บาท	-	-	3	2.61	3	2.61
รวม	56	48.70	59	51.30	115	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4.3) หนี้เพื่อการลงทุน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่เป็นหนี้เพื่อการลงทุนมีอยู่จำนวน 32 คน ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินต่ำกว่า 500,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 65.63 รองลงมามีภาระหนี้สินมากกว่า 1,500,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.74 โดยมีภาระหนี้สินต่ำสุดเท่ากับ 25,000 บาท ภาระหนี้สินสูงสุดเท่ากับ 2,000,000 บาท และหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 598,750.00 บาท งวดชำระต่ำสุดเท่ากับ 1,000 บาทต่อเดือน งวดชำระสูงสุดเท่ากับ 25,000 บาทต่อเดือน และงวดชำระเฉลี่ยเท่ากับ 9,384.38 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของหนี้เพื่อการลงทุนและงวดชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง

หนี้เพื่อการลงทุน	งวดชำระ					
	ไม่เกิน 5,000 (บาท/เดือน)		เกิน 5,000 (บาท/เดือน)		รวม (บาท/เดือน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500,000 บาท	14	43.75	7	21.88	21	65.63
ตั้งแต่ 500,000 – 1,000,000 บาท	2	6.25	3	9.37	5	15.62
ตั้งแต่ 1,000,001–1,500,000 บาท	-	-	-	-	-	-
มากกว่า 1,500,000 บาท	-	-	6	18.75	6	18.75
รวม	16	50.00	16	50.00	32	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4.4) หนี้บัตรเครดิต กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่เป็นหนี้บัตรเครดิตมีอยู่จำนวน 77 คน ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมามีภาระหนี้สินตั้งแต่ 50,000 ถึง 100,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 41.56 โดยมีภาระหนี้สินต่ำสุดเท่ากับ 2,900 บาท ภาระหนี้สินสูงสุดเท่ากับ 153,500 บาท และหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 62,970.13 บาท งวดชำระต่ำสุดเท่ากับ 400 บาทต่อเดือน งวดชำระสูงสุดเท่ากับ 13,000 บาทต่อเดือน และงวดชำระเฉลี่ยเท่ากับ 3,672.73 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของหนี้บัตรเครดิตและงวดชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

หนี้บัตรเครดิต	งวดชำระ					
	ไม่เกิน 2,800 (บาท/เดือน)		เกิน 2,800 (บาท/เดือน)		รวม (บาท/เดือน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	20	25.97	13	16.89	33	42.86
ตั้งแต่ 50,000 – 100,000 บาท	16	20.78	16	20.78	32	41.56
ตั้งแต่ 100,001–150,000 บาท	2	7.79	8	5.19	10	12.98
มากกว่า 150,000 บาท	-	-	2	2.60	2	2.60
รวม	38	49.35	39	50.65	77	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4.5) หนี้เพื่อการบริโภคทั่วไป กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่เป็หนี้เพื่อการบริโภคทั่วไปมีอยู่จำนวน 75 คน ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินตั้งแต่ 100,000 ถึง 500,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 42.67 รองลงมามีภาระหนี้สินตั้งแต่ 500,001 ถึง 1,000,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 41.33 โดยมีภาระหนี้สินต่ำสุดเท่ากับ 20,000 บาท ภาระหนี้สินสูงสุดเท่ากับ 1,200,000 บาท และหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 556,522.83 บาท งวดชำระต่ำสุดเท่ากับ 500 บาทต่อเดือน งวดชำระสูงสุดเท่ากับ 16,216 บาทต่อเดือน และงวดชำระเฉลี่ยเท่ากับ 7,504.43 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของหนี้เพื่อการบริโภคทั่วไปและงวดชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่างครุที่มีหนี้สิน

หนี้เพื่อการบริโภคทั่วไป	งวดชำระ					
	ไม่เกิน 8,500 (บาท/เดือน)		เกิน 8,500 (บาท/เดือน)		รวม (บาท/เดือน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,000 บาท	6	8.00	-	-	6	8.00
ตั้งแต่ 100,000 – 500,000 บาท	26	34.67	6	8.00	32	42.67
ตั้งแต่ 500,001 – 1,000,000 บาท	6	8.00	25	33.33	31	41.33
มากกว่า 1,000,000 บาท	-	-	6	8.00	6	8.00
รวม	38	50.67	37	49.33	75	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4.6) หนี้อื่นๆ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าผู้ที่เป็นหนี้อื่นๆมีอยู่จำนวน 144 คน ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินต่ำกว่า 500,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 39.58 รองลงมามีภาระหนี้สินตั้งแต่ 500,000 ถึง 1,000,000 บาท จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 โดยมีภาระหนี้สินต่ำสุดเท่ากับ 1,500 บาท ภาระหนี้สินสูงสุดเท่ากับ 1,800,000 บาท และหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 661,888.73 บาท งดชำระต่ำสุดเท่ากับ 500 บาทต่อเดือน งดชำระสูงสุดเท่ากับ 23,000 บาทต่อเดือน และงดชำระเฉลี่ยเท่ากับ 8,976.24 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของหนี้อื่นๆและงดชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่างครุที่มีหนี้สิน

หนี้อื่นๆ	งดชำระ					
	ไม่เกิน 9,000 (บาท/เดือน)		เกิน 9,000 (บาท/เดือน)		รวม (บาท/เดือน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500,000 บาท	50	34.72	7	4.86	57	39.58
ตั้งแต่ 500,000 – 1,000,000 บาท	23	15.97	33	22.92	56	38.89
ตั้งแต่ 1,000,001–1,500,000 บาท	-	-	24	16.67	24	16.67
มากกว่า 1,500,000 บาท	-	-	7	4.86	7	4.86
รวม	73	50.69	71	49.31	144	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

จากการนำเสนอข้อมูลทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างข้างต้น สามารถนำรายได้ หนี้สิน และทรัพย์สินมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยจำแนกตามช่วงอายุ ของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ใน ส่วนของรายได้เฉลี่ยพบว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปีมีรายได้เฉลี่ยมากที่สุด จำนวน 41,461.54 บาทต่อ เดือน รองลงมาคือผู้ที่มีอายุ 41 ถึง 50 ปี มีรายได้เฉลี่ยจำนวน 35,913.47 บาทต่อเดือน ในส่วนของ หนี้สินเฉลี่ยพบว่าผู้ที่มีอายุ 41 ถึง 50 ปี มีหนี้สินเฉลี่ยมากที่สุด จำนวน 1,077,646.60 บาทต่อคน รองลงมาคือผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีหนี้สินเฉลี่ยจำนวน 1,068,141.88 บาทต่อคน ในส่วนของ ทรัพย์สินเฉลี่ยพบว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปีมีทรัพย์สินเฉลี่ยมากที่สุด จำนวน 2,571,282.26 บาทต่อ คน รองลงมาคือผู้ที่มีอายุ 41 ถึง 50 ปี มีทรัพย์สินเฉลี่ยจำนวน 1,997,930.67 บาทต่อคน แสดงได้ดัง ตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 รายได้เฉลี่ยต่อคน หนี้สินเฉลี่ยต่อคน ทรัพย์สินเฉลี่ยต่อคน โดยจำแนกตามช่วงอายุ ของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

อายุ (ปี)	รายได้เฉลี่ย (บาท/คน/เดือน)	หนี้สินเฉลี่ย (บาท/คน)	ทรัพย์สินเฉลี่ย (บาท/คน)
ต่ำกว่า 30	14,366.00	339,200.00	922,000.00
31 – 40	25,644.43	870,778.63	1,638,371.43
41 – 50	35,913.47	1,077,646.60	1,997,930.67
มากกว่า 50	41,461.54	1,068,141.88	2,571,282.26
รวม	35,422.30	1,014,373.74	2,112,814.17

ที่มา : จากการศึกษา

4.2 พฤติกรรมการบริโภคของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

ในการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของครูที่มีหนี้สินในจังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคในด้านต่างๆ พฤติกรรมการบริโภคต่อรายได้ และการจัดสรร รายได้เพื่อการใช้จ่ายในครอบครัว โดยได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

4.2.1 พฤติกรรมการบริโภคในด้านต่างๆ

จากการศึกษาค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครูที่มีหนี้สินในจังหวัดพะเยา ในแต่ละ ด้าน ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1) ด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ ค่าเช่าบ้าน ค่าผ่อนบ้านและที่ดินจากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายทางด้านที่อยู่อาศัย มีอยู่จำนวน 215 ครอบครัว ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 5,000 ถึง 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 75 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 34.88 รองลงมาคือค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 60 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 27.91 และพบว่าค่าใช้จ่ายทางด้านที่อยู่อาศัยจะมีเฉพาะค่าผ่อนบ้านและที่ดินเท่านั้น โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 1,600 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 25,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 9,266.04 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัย (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	60	27.91
5,000 – 10,000	75	34.88
10,001 – 15,000	41	19.07
15,001 – 20,000	29	13.49
มากกว่า 20,000	10	4.65
รวม	215	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

2) ด้านอาหาร จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายทางด้านอาหาร มีอยู่จำนวน 356 ครอบครัว ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 5,000 ถึง 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 178 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาจะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 118 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 33.15 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 300 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 7,227.81 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ค่าใช้จ่ายด้านอาหารของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	118	33.15
5,000 – 10,000	178	50.00
10,001 – 15,000	40	11.24
15,001 – 20,000	15	4.21
มากกว่า 20,000	-	-
รวม	356	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คนไม่ได้ระบุค่าใช้จ่ายด้านอาหาร

3) ด้านเสื้อผ้า จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายทางด้านเสื้อผ้ามีอยู่จำนวน 310 ครอบครัว ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน จำนวน 166 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 53.55 รองลงมามีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 2,000 ถึง 4,500 บาทต่อเดือน จำนวน 123 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 39.68 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 200 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 12,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 1,900.39 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ค่าใช้จ่ายด้านเสื้อผ้าของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายด้านเสื้อผ้า (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2,000	166	53.55
2,000 – 4,500	123	39.68
4,501 – 7,000	16	5.16
7,001 – 9,500	-	-
มากกว่า 9,500	5	1.61
รวม	310	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4) ด้านการเดินทาง ได้แก่ ค่าโดยสาร ค่าน้ำมันรถและค่าผ่อนรถ จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายทางด้านการเดินทาง มีอยู่จำนวน 352 ครอบครัว ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 203 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 57.67 รองลงมามีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 5,000 ถึง 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 88 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 25.00 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 300 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 26,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 5,536.32 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการเดินทาง

ค่าใช้จ่ายด้านการเดินทาง (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	203	57.67
5,000 – 10,000	88	25.00
10,001 – 15,000	49	13.92
15,001 – 20,000	8	2.27
มากกว่า 20,000	4	1.14
รวม	352	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

5) ด้านสาธารณูปโภค ได้แก่ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้าและค่าโทรศัพท์ จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณูปโภค มีอยู่จำนวน 358 ครอบครัว ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 1,000 ถึง 2,000 บาทต่อเดือน จำนวน 190 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 53.07 รองลงมามีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 112 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 34.08 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 200 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 5,870 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 5,536.32 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000	112	34.08
1,000 – 2,000	190	53.07
2,001 – 3,000	34	9.50
3,001 – 4,000	8	2.23
มากกว่า 4,000	4	1.12
รวม	358	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

6) **ด้านการรักษาพยาบาล** จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายทางการรักษาพยาบาล มีอยู่จำนวน 132 ครอบครัว ถึงแม้ว่าข้าราชการครูสามารถเบิกค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลได้แต่ก็มีข้อจำกัดตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ดังนั้นหากข้าราชการครูไปใช้บริการด้านการรักษาพยาบาลต่างๆ ไปที่นอกเหนือจากที่กระทรวงการคลังกำหนดจึงต้องมีการจ่ายค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง โดยส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,600 บาทต่อเดือน จำนวน 98 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 74.24 รองลงมา มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 1,600 ถึง 3,200 บาทต่อเดือน จำนวน 19 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 14.39 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 100 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 8,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 1,489.77 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาล (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,600	98	74.24
1,600 – 3,200	19	14.39
3,201 – 4,800	2	1.52
4,801 – 6,400	11	8.33
มากกว่า 6,400	2	1.52
รวม	132	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

7) **ด้านการใช้จ่ายส่วนตัวและสันตนาการ** ได้แก่ การท่องเที่ยวและบันเทิง จากการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายด้านการใช้จ่ายส่วนตัวและสันตนาการ มีอยู่จำนวน 267 ครอบครัว ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 125 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 46.82 รองลงมา มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 2,000 ถึง 4,000 บาทต่อเดือน จำนวน 108 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 40.45 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 200 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 12,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 2,320.22 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ค่าใช้จ่ายด้านส่วนตัวและสันตนาการของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและ สันตนาการ (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2,000	125	46.82
2,000 – 4,000	108	40.45
4,001 – 6,000	20	7.49
6,001 – 8,000	2	0.75
มากกว่า 8,000	12	4.49
รวม	267	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

8) ด้านการเก็บออมและการลงทุน จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน จำนวน 268 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 73.22 รองลงมา มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 3,000 ถึง 6,000 บาทต่อเดือน จำนวน 63 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 17.21 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 500 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 40,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 2,734.97 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ค่าใช้จ่ายด้านการเก็บออมและการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายด้านการเก็บออม และการลงทุน (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000	268	73.22
3,000 – 6,000	63	17.21
6,001 – 9,000	17	4.65
9,001 – 12,000	6	1.64
มากกว่า 12,000	12	3.28
รวม	366	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

9) ค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้ ได้แก่ หนี้เพื่อการลงทุน หนี้บัตรเครดิต หนี้เพื่อการบริโภคทั่วไป และหนี้อื่นๆ จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้ มีอยู่จำนวน 227 ครอบครัว ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 5,000 ถึง 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 76 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 33.48 รองลงมามีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 10,001 ถึง 15,000 บาทต่อเดือน จำนวน 55 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 24.23 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 400 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 30,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 10,742.33 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 ค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้ (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000	50	22.03
5,000 – 10,000	76	33.48
10,001 – 15,000	55	24.23
15,001 – 20,000	24	10.57
มากกว่า 20,000	22	9.69
รวม	227	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

10) ด้านสังคม ได้แก่ การบริจาค งานศพ งานแต่งงาน ทำบุญ ฯลฯ จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายทางด้านสังคม มีอยู่จำนวน 348 ครอบครัว ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 1,000 ถึง 2,000 บาทต่อเดือน จำนวน 184 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 52.87 รองลงมามีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 126 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 36.21 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 100 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 1,209.05 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 ค่าใช้จ่ายด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายด้านสังคม (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000	126	36.21
1,000 – 2,000	184	52.87
2,001 – 3,000	22	6.32
3,001 – 4,000	10	2.87
มากกว่า 4,000	6	1.73
รวม	348	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

11) ค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆ ได้แก่ การศึกษาบุตรหลาน ค่าเลี้ยงสัตว์ ค่าประกันชีวิต ค่าสมาชิกสมาคมต่างๆ และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 366 คน พบว่าครอบครัวที่มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ มีอยู่จำนวน 106 ครอบครัว ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน จำนวน 54 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 50.94 รองลงมา มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 3,000 ถึง 6,000 บาทต่อเดือน จำนวน 22 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 20.75 โดยมีค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่ากับ 400 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายสูงสุดเท่ากับ 32,000 บาทต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 4,639.28 บาทต่อเดือน แสดงได้ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 ค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆ (บาทต่อเดือน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000	54	50.94
3,000 – 6,000	22	20.75
6,001 – 9,000	5	4.72
9,001 – 12,000	17	16.04
มากกว่า 12,000	8	7.55
รวม	106	100.00

ที่มา : จากการศึกษา

4.2.2 การจัดสรรรายได้เพื่อค่าใช้จ่ายในครอบครัวตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

จากการศึกษา พบว่าครูที่มีหนี้สินในจังหวัดพะเยามีค่าใช้จ่ายในครอบครัวรวมทุกด้านแล้ว เฉลี่ยครอบครัวละ 34,820 บาทต่อเดือน โดยมีค่าใช้จ่ายด้านอาหารสูงสุด เฉลี่ยครอบครัวละ 7,030.33 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 19.85 ของรายได้ รองลงมาคือค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้ เฉลี่ยครอบครัวละ 6,662.60 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 18.81 ของรายได้ และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การจัดสรรรายได้ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปรากฏว่าการจัดสรรรายได้ของครูเพื่อค่าใช้จ่ายในครอบครัวในด้านต่างๆส่วนใหญ่แล้วต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แสดงได้ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 การจัดสรรรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว เปรียบเทียบกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กคส.)

รายการใช้จ่ายในครอบครัว	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในครอบครัว (บาท/เดือน)	ร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อรายได้	เกณฑ์การจัดสรรรายได้ของ กคส.
ด้านที่อยู่อาศัย	5,443.17	15.37	25 – 30
ค่าอาหาร	7,030.33	19.85	25
ค่าเสื้อผ้า	1,609.62	4.54	10
ค่าเดินทาง	5,324.54	15.03	10 – 15
ค่าสาธารณูปโภค	1,291.64	3.65	5
ค่ารักษาพยาบาล	537.30	1.52	5
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและสันทนาการ	1,692.62	4.78	5 – 10
เงินเก็บออมหรือเงินลงทุน	2,734.97	7.72	5 – 10
ด้านการชำระหนี้	6,662.60	18.81	-
ด้านสังคม	1,149.59	3.25	-
ด้านอื่นๆ	1,343.62	3.79	-
เงินออมส่วนที่เหลือจากการใช้จ่าย*	602.30	1.69	-
รวม	35,422.30	100.00	-

ที่มา : จากการศึกษา

หมายเหตุ : * เป็นตัวเลขที่ได้มาจากการคำนวณ (เงินออม = รายได้ – รายจ่าย)

จากผลการศึกษาพบว่า การที่ค่าใช้จ่ายในครอบครัวของครูที่มีหนี้สินส่วนใหญ่แล้ว ต่ำกว่าเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพราะว่าเกณฑ์ที่กำหนดยังไม่ครอบคลุมการใช้จ่ายในทุกๆ ด้านของครู จากการเก็บรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายของครูยังพบว่า ครูมีค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ค่างวดชำระหนี้ ค่าใช้จ่ายทางสังคม และค่าใช้จ่ายอื่นๆ และยังมีส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายอีก ก็ถือว่าเป็นเงินออมอีกส่วนหนึ่งตามทฤษฎีการบริโภค ที่ว่า รายได้ของบุคคล เท่ากับ ค่าใช้จ่าย บวก เงินออม

4.2.3 พฤติกรรมการบริโภคต่อรายได้

จากการศึกษารายได้และค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครูที่มีหนี้สินในจังหวัดพะเยา สามารถนำมาวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคต่อรายได้ เพื่อจะได้ทราบว่ารายได้ทั้งหมดถูกนำไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเท่าใด และการเปลี่ยนแปลงของรายได้มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเพียงใด โดยได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1) ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภค (Average Propensity to Consume : APC)

$$\text{จากสมการ} \quad APC = \frac{C}{Y} \quad \dots\dots\dots (1)$$

โดย C หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/เดือน)
 Y หมายถึง รายได้รวม (บาท/เดือน)

จากการศึกษารายได้และค่าใช้จ่ายในแต่ละด้านของครูที่มีหนี้สิน สามารถนำเอารายได้รวมเฉลี่ยและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในด้านต่างๆ ไปแทนค่าในสมการที่ (1) ซึ่งในที่นี้รายได้รวมเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 35,422.30 บาทต่อเดือน พบว่าการบริโภคของครอบครัวตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา(กคส.) มีค่า APC สูงที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 0.72 หมายความว่ารายได้รวม 1 หน่วยถูกใช้ไปเพื่อการบริโภคในครอบครัว 0.72 หน่วย และการบริโภคโดยรวมมีค่า APC เท่ากับ 0.98 หมายความว่ารายได้รวม 1 หน่วยถูกใช้ไปเพื่อการบริโภคโดยรวม 0.98 หน่วย แสดงได้ดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 ค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภคของกลุ่มตัวอย่างครุที่มีหนี้สิน

รายการใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	APC
ด้านครอบครัวตามเกณฑ์ กคศ.	25,664.19	0.72
ด้านการชำระหนี้	6,662.60	0.19
ด้านสังคม	1,149.59	0.03
ด้านอื่นๆ	1,343.62	0.04
รวม	34,820.00	0.98

ที่มา : จากการศึกษา

2) ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค (Marginal Propensity to Consume : MPC)

การวิเคราะห์เพื่อหาความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค สามารถหาได้จากฟังก์ชันการบริโภค ($C = f(Y)$) ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์สมการถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) โดยมีตัวแปรตามคือ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และตัวแปรอิสระคือ รายได้รวม ซึ่งสมการการบริโภคคือ

$$C = a + bY$$

โดย C หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาท/เดือน/ครอบครัว)

Y หมายถึง รายได้รวม (บาท/เดือน/ครอบครัว)

$$b = \frac{\Delta C}{\Delta Y} = MPC$$

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้จำแนกการบริโภคออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านครอบครัวตามเกณฑ์ กคศ. ด้านการชำระหนี้ ด้านสังคม ด้านอื่นๆ และด้านการบริโภคโดยรวม ดังนั้นการวิเคราะห์หาค่า MPC จึงหาได้จากสมการการบริโภคทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

$$C_1 = a_1 + b_1Y \dots\dots\dots (1)$$

$$C_2 = a_2 + b_2Y \dots\dots\dots (2)$$

$$C_3 = a_3 + b_3Y \dots\dots\dots (3)$$

$$C_4 = a_4 + b_4Y \dots\dots\dots (4)$$

$$C_5 = a_5 + b_5 Y \dots\dots\dots (5)$$

โดย C_1 คือ ค่าใช้จ่ายในครอบครัวตามเกณฑ์ กคศ.

C_2 คือ ค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้

C_3 คือ ค่าใช้จ่ายด้านสังคม

C_4 คือ ค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆ

C_5 คือ ค่าใช้จ่ายด้านการบริโภคโดยรวม

จากการวิเคราะห์ตัวแปรรายได้รวมและค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ ข้างต้น ได้ผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

2.1) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในครอบครัวตามเกณฑ์ กคศ. จากผลการศึกษาพบว่า รายได้รวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในครอบครัวที่ระดับนัยสำคัญไม่เกินร้อยละ 5 (Sig. = .000) แสดงได้ดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 ผลการทดสอบตัวแปรรายได้รวมที่มีผลต่อการบริโภคในครอบครัวตามเกณฑ์ กคศ.

ตัวแปร	ค่าพารามิเตอร์	t-statistic	Sig.
Constant	2145.776	1.691	.092
รายได้รวม (Y)	.664	20.018	.000

ที่มา : จากการประมาณค่า

จากค่าพารามิเตอร์ในตารางที่ 4.34 นำไปแทนค่าในสมการที่ (1) ได้ดังนี้

$$C_1 = 2145.776 + 0.664Y$$

โดย $MPC = b_1 = 0.664$

จากค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภคที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.664 สามารถอธิบายได้ว่า ถ้ารายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้การบริโภคในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป 0.664 หน่วยในทิศทางเดียวกัน นั่นคือถ้าครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น 100 บาท จะทำให้การบริโภคในครอบครัวเพิ่มขึ้น 66.4 บาท

2.2) ค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้ จากผลการศึกษาพบว่า รายได้รวมไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้ โดยมีระดับนัยสำคัญเกินร้อยละ 5 (Sig. = .064) แสดงได้ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 ผลการทดสอบตัวแปรรายได้รวมที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้

ตัวแปร	ค่าพารามิเตอร์	t-statistic	Sig.
Constant	4867.470	4.660	.000
รายได้รวม (Y)	.051	1.856	.064

ที่มา : จากการประมาณค่า

2.3) ค่าใช้จ่ายด้านสังคม จากผลการศึกษาพบว่า รายได้รวมไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายด้านสังคม โดยมีระดับนัยสำคัญเกินร้อยละ 5 (Sig. = .256) แสดงได้ดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 ผลการทดสอบตัวแปรรายได้รวมที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายด้านสังคม

ตัวแปร	ค่าพารามิเตอร์	t-statistic	Sig.
Constant	420.881	10.073	.000
รายได้รวม (Y)	.001	1.140	.256

ที่มา : จากการประมาณค่า

2.4) ค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆ จากผลการศึกษาพบว่า รายได้รวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการใช้จ่ายด้านอื่นๆ ที่ระดับนัยสำคัญไม่เกินร้อยละ 5 (Sig. = .000) แสดงได้ดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 ผลการทดสอบตัวแปรรายได้รวมที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆ

ตัวแปร	ค่าพารามิเตอร์	t-statistic	Sig.
Constant	4175.867	3.938	.000
รายได้รวม (Y)	.051	3.901	.000

ที่มา : จากการประมาณค่า

จากค่าพารามิเตอร์ในตารางที่ 4.37 นำไปแทนค่าในสมการที่ (4) ได้ดังนี้

$$C_4 = 4175.867 + 0.051Y$$

โดย $MPC = b_4 = 0.051$

จากค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภคที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.051 สามารถอธิบายได้ว่า ถ้ารายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆเปลี่ยนแปลงไป 0.051 หน่วยในทิศทางเดียวกัน นั่นคือถ้าครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น 100 บาท จะทำให้ค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆเพิ่มขึ้น 5.1 บาท

2.5) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคโดยรวม จากผลการศึกษาพบว่า รายได้รวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคโดยรวม ที่ระดับนัยสำคัญไม่เกินร้อยละ 5 (Sig. = .000) แสดงได้ดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 ผลการทดสอบตัวแปรรายได้รวมที่มีผลต่อการบริโภคโดยรวม

ตัวแปร	ค่าพารามิเตอร์	t-statistic	Sig.
Constant	6355.667	5.578	.000
รายได้รวม (Y)	.804	26.978	.000

ที่มา : จากการประมาณค่า

จากค่าพารามิเตอร์ในตารางที่ 4.38 นำไปแทนค่าในสมการที่ (5) ได้ดังนี้

$$C_5 = 6355.667 + 0.804Y$$

โดย $MPC = b_5 = 0.804$

จากค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภคที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.804 สามารถอธิบายได้ว่า ถ้ารายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้การบริโภคโดยรวมเปลี่ยนแปลงไป 0.804 หน่วยในทิศทางเดียวกัน นั่นคือถ้าครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น 100 บาท จะทำให้การบริโภคโดยรวมเพิ่มขึ้น 80.4 บาท

จากผลการทดสอบตัวแปรในสมการการบริโภคข้างต้น จะเห็นได้ว่าสามารถหาค่า MPC ได้จากการบริโภคเพียงแค่ 3 ด้านเท่านั้น คือ ด้านค่าใช้จ่ายในครอบครัวตามเกณฑ์ กคศ. ค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆ และด้านการบริโภคโดยรวม สำหรับการบริโภคด้านการชำระหนี้ และด้านตั้งค้ม ไม่สามารถหาค่า MPC ได้ เนื่องจากค่าใช้จ่ายเหล่านี้ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้โดยรวม โดยมีระดับนัยสำคัญเกินร้อยละ 5

4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรบริโภคของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรบริโภคของครูที่มีหนี้สินในจังหวัดพะเยา ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาและปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1) **ปัจจัยด้านจิตวิทยา** จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาทั้ง 5 ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรบริโภคมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการรับรู้ในคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยกับปัจจัยนี้มีจำนวน 345 คน ไม่เห็นด้วย 21 คน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.94 เมื่อวัดระดับอิทธิพลจัดได้ว่าปัจจัยนี้มีอิทธิพลในระดับสูง รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความเชื่อ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยกับปัจจัยนี้มีจำนวน 326 คน ไม่เห็นด้วย 40 คน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 เมื่อวัดระดับอิทธิพลจัดได้ว่ามีอิทธิพลในระดับสูง เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านจิตวิทยารวมทุกปัจจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าปัจจัยด้านจิตวิทยามีอิทธิพลต่อการบริโภค มีคะแนนรวม 1,155 คะแนน ไม่เห็นด้วยมีคะแนนรวม 675 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.63 เมื่อวัดระดับอิทธิพลจัดได้ว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรบริโภคในระดับปานกลาง แสดงได้ดังตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.39 ความถี่และค่าเฉลี่ยของคะแนนปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรบริโภค

ปัจจัย	จำนวน		คะแนนเฉลี่ย	ระดับอิทธิพล
	ใช่	ไม่ใช่		
การจูงใจจากสื่อโทรทัศน์	49	317	0.13	ต่ำ
การรับรู้ในคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการ	345	21	0.94	สูง
การเรียนรู้จากการทดลองใช้สินค้า	115	251	0.31	ต่ำ
ความเชื่อต่อคุณภาพของสินค้าและบริการ	326	40	0.89	สูง
ทัศนคติ ความประทับใจในสินค้า	320	46	0.87	สูง
รวม	1,155	675	0.63	ปานกลาง

ที่มา : จากการศึกษา

2) **ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม** จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมทั้ง 3 ปัจจัย ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรบริโภคมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านครอบครัว โดยกลุ่ม

ตัวอย่างที่เห็นด้วยกับปัจจัยนี้มีคะแนนรวม 1,078 คะแนน ไม่เห็นด้วยมีคะแนนรวม 770 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.59 เมื่อวัดระดับอิทธิพลจัดได้ว่าปัจจัยนี้มีอิทธิพลในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการบริโภค โดยกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยกับปัจจัยนี้มีคะแนนรวม 859 คะแนน ไม่เห็นด้วยมีคะแนนรวม 971 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.47 เมื่อวัดระดับอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค จัดได้ว่ามีอิทธิพลในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกันทุกปัจจัยแล้ว พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าปัจจัยด้านจิตวิทยามีอิทธิพลต่อการบริโภค มีคะแนนรวม 2,053 คะแนน ไม่เห็นด้วยมีคะแนนรวม 3,455 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.37 เมื่อวัดระดับอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค จัดได้ว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคในระดับปานกลาง แสดงได้ดังตารางที่ 4.40

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.40 ความถี่และค่าเฉลี่ยของคะแนนปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรร
บริโภค

ปัจจัย	ความถี่		คะแนน เฉลี่ย	ระดับอิทธิพล
	ใช่	ไม่ใช่		
วัฒนธรรมการบริโภค				
- อิทธิพลต่อการใช้บริการร้านอาหาร	233	133	0.64	ปานกลาง
- อิทธิพลต่อการซื้อคอมพิวเตอร์	36	330	0.10	ต่ำ
- อิทธิพลต่อการซื้อสินค้าแฟชั่น	126	240	0.34	ปานกลาง
- อิทธิพลต่อการซื้อของใช้ในบ้าน	345	21	0.94	สูง
- อิทธิพลต่อการไปเที่ยวต่างประเทศ	119	247	0.33	ต่ำ
รวม	859	971	0.47	ปานกลาง
ครอบครัว				
- อิทธิพลต่อการใช้บริการร้านอาหาร	280	86	0.77	สูง
- อิทธิพลต่อการซื้อคอมพิวเตอร์	186	180	0.51	ปานกลาง
- อิทธิพลต่อการซื้อสินค้าแฟชั่น	87	297	0.24	ต่ำ
- อิทธิพลต่อการซื้อของใช้ในบ้าน	340	26	0.93	สูง
- อิทธิพลต่อการไปเที่ยวต่างประเทศ	185	181	0.51	ปานกลาง
รวม	1,078	770	0.59	ปานกลาง
ชนชั้นทางสังคม				
- อิทธิพลต่อการใช้บริการร้านอาหาร	62	304	0.17	ต่ำ
- อิทธิพลต่อการซื้อคอมพิวเตอร์	9	357	0.02	ต่ำ
- อิทธิพลต่อการซื้อสินค้าแฟชั่น	8	358	0.02	ต่ำ
- อิทธิพลต่อการซื้อของใช้ในบ้าน	14	352	0.04	ต่ำ
- อิทธิพลต่อการไปเที่ยวต่างประเทศ	23	343	0.06	ต่ำ
รวม	116	1,714	0.06	ต่ำ
รวม	2,053	3,455	0.37	ปานกลาง

ที่มา : จากการศึกษา

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรบริโภคทั้งสองปัจจัย พบว่าปัจจัยทางด้านจิตวิทยามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรบริโภคมากกว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

4.4 ปัญหาที่เกิดจากการมีหนี้สินของกลุ่มตัวอย่างครูที่มีหนี้สิน

จากการศึกษาปัญหาที่เกิดจากการมีหนี้สินของครู พบว่าปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 1.33 เมื่อแปลความหมายของระดับคะแนน จัดได้ว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาระดับปานกลาง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการมีหนี้สินได้ ก่อปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินมากถึง 191 คน รองลงมาคือปัญหาครอบครัว มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.11 เมื่อแปลความหมายระดับคะแนน จัดได้ว่าปัญหาครอบครัวเป็นปัญหาระดับปานกลาง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้เห็นว่าการมีหนี้สินก่อให้เกิดปัญหาครอบครัวมากถึง 159 คน เมื่อพิจารณา โดยรวมทุกปัญหา จะพบว่ามีคะแนนเฉลี่ย 0.79 ซึ่งแปลความหมายระดับคะแนนแล้ว จัดได้ว่า การมีหนี้สินได้ก่อให้เกิดปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง แสดงได้ตามตารางที่ 4.41

ตารางที่ 4.41 ความถี่ ค่าเฉลี่ยและการจัดระดับปัญหาที่เกิดจากการมีหนี้สิน

ปัจจัย	จำนวน			คะแนนเฉลี่ย	ระดับปัญหา
	มาก	น้อย	ไม่มีปัญหา		
ปัญหาครอบครัว	159	87	120	1.11	ปานกลาง
ปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน	191	104	71	1.33	ปานกลาง
ปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัว	134	101	131	1.01	ปานกลาง
ปัญหาประสิทธิภาพการทำงานตกต่ำ	80	119	165	0.78	ปานกลาง
ปัญหาสังคมไม่ยอมรับ	57	110	199	0.61	ปานกลาง
ปัญหาความเครียด	121	120	125	0.99	ปานกลาง
ปัญหาพฤติกรรมส่อไปในทางมิชอบ	40	81	245	0.44	ต่ำ
ปัญหาอื่นๆ	11	13	342	0.10	ต่ำ
รวม	793	735	1,398	0.79	ปานกลาง

ที่มา : จากการศึกษา